

'Het programma gaat niet over het ing

Speciaal voor de bedrijven met heteluchtkachels heeft Priva een computerregeling waardoor een ingesteld gasverbruik per uur niet wordt overschreden. Ook gaat de regeling heel effectief om met de beschikbare hoeveelheid gas. Hierdoor is de teler in staat om een lager gascontract af te sluiten, wat duizenden euro's per jaar kan besparen.

TEKST EN BEELD: HARRY STIJGER

Orchideeënteler Wim van Winden: "Eerst ben ik uitgegaan van 200 m³/uur, maar door het programma zit ik nu al op 150 m³/uur. Dat scheelt op jaarbasis ongeveer 2 eurocent per kuub op de commodityprijs."

Nieuwe programmatuur van Priva zorgt ervoor dat er ook bij gebruik van heteluchtkachels totaal nooit meer gas wordt afgenomen dan het door de teler ingestelde maximum per uur. Meer gas afnemen leidt tot boetes. Dit programma voorkomt dat.

Om en om laten branden

Een teler heeft nu bovendien de mogelijkheid om de aanwezige kachels te verdelen in heteluchtgroepen van maximaal vijf per kasafdeling. De computer kan deze apart aansturen en onderling rouleren. Wanneer een heteluchtgroep (weer) op temperatuur is, wordt automatisch overgeschakeld naar de koudste groep. Het rouleren gebeurt namelijk afhankelijk van het verschil tussen de gewenste en de gemeten kastemperatuur.

Het aansturen en rouleren van de hete-

luchtgroepen kan ook op basis van de CO₂-behoefte. Per groep kan de teler ook nog een (minimum) prioriteit instellen. Een voor de teler belangrijke teelt of afdeling, waaraan hij geen concessies wil doen, krijgt daardoor automatisch meer gas toegewezen.

Het programma werkt ook in combinatie met bijvoorbeeld een ketel en/of een warmtebuffer. De teler bepaalt zelf of de ketel een hogere of een lagere prioriteit heeft dan de heteluchtkachels. Deze prioriteit kan zelfs nog automatisch aangepast worden op basis van een instelbaar temperatuurverschil.

Instellen maximum gasverbruik

Orchideeënteler Wim van Winden in Pijnacker teelt 16.000 m² grootbloemige Cymbidiums op steenwol in plantcontainers. De vroeg-, midden- en laatbloeiers

zijn verdeeld over drie kasafdelingen. In de eerste afdeling ligt een betonvloer met vloerverwarming; de andere twee afdelingen hebben buisverwarming als ondernet. Behalve een ketel hangt er nog op iedere 1.500 m² een heteluchtkachel (CO₂-brander) met een gasverbruik van 6 m³/uur. Door de nieuwe gaswet is Van Winden, met een jaarverbruik van ongeveer 385.000 m³ gas, sinds 1 juli vrije gasafnemer.

In de eerste maanden van het jaar lag het gasverbruik nog op zo'n 220 m³/uur. De modulerende brander van de ketel was toen al begrensd op de lage stand met een gasverbruik van 175 tot 185 m³/uur. "Zonder deze vaste stand waren er uitschieters naar 350 m³/uur mogelijk. Ook gingen de ketel en de heteluchtkachels ongecontroleerd aan", zegt de orchideeënteler.

Sinds eind oktober heeft Van Winden de beschikking over het heteluchtsturingprogramma, waarbij een maximum gasverbruik van 150 m³/uur is ingesteld. Hierdoor kan de ketel niet meer verbruiken. Van Winden: "Voorheen, wanneer de ketel al brandde en ik handmatig de kachels erbij zette, schoot het gasverbruik door het maximum van 175 m³/uur heen."

Vanwege het ondernet heeft de ketel prioriteit 1 en de heteluchtkachels hebben prioriteit 2. Daarnaast geeft de teler de afdeling met de bloemen een hogere prioriteit dan de andere afdelingen.

Besparing op gas

"Eerst ben ik uitgegaan van 200 m³/uur, maar door het programma zit ik nu al op 150 m³/uur. Dat scheelt op jaarbasis ongeveer 2 eurocent per kuub op de commodityprijs," vertelt Van Winden, die denkt dat die 150 m³/uur ook haalbaar blijft als

estelde gasverbruik heen'

"Het belangrijkste is dat als je 150m³/uur invult, het verbruik er niet overheen gaat."

het koud (vriezend) weer is. Hij wil zelfs bekijken of hij naar 130 m³/uur kan. Bij een zo'n laag contract is er wel een bepaald risico, maar de orchideeënteler kan gebruik maken van één of twee weken ontheffing per jaar die in het gascontract staat. "Hier betaal je wel een bepaalde verzekeringspremie voor, maar het vriest meestal nooit langer dan veertien dagen. Dan is een week tot 14 dagen bijkopen al genoeg."

Van Winden is niet bang voor een zogenaamde elfstedentocht winter. "Nee, ik kan makkelijk concessies doen door in de late afdeling vanaf januari in de nacht met de temperatuur naar 6-8°C te gaan. Door de lagere buitentemperatuur blijft de luchtvochtigheid in de kas wel rond de 60-70%."

In de zomer verbruikt hij heel weinig gas, alleen 's morgens voor het opstoken. Boven de 18°C gaan de luchtramen al snel 100% open, waardoor er geen CO₂ gedoseerd wordt.

Niet alleen energiedoeken

Nu zit Van Winden nog in een leerjaar, waarin bepaalde overschrijdingen van het gascontract nog zijn toegestaan. Vanaf 1 juli 2005 moet het echt nageleefd worden.

De eerste ervaring met het sturingsprogramma op koude dagen is dat het klimaat niet alleen meer met schermen in alle afdelingen wordt geregeld. De teler is bewuster bezig met het sturen van de

temperatuur in de afdelingen; er is meer spreiding en er wordt gelijkmatiger opgestookt.

"Vroeger stookte ik vanaf 6.00 uur 's morgens alles tegelijk op. Nu wordt er eerst één afdeling opgestookt, waardoor er warm retourwater naar de ketel komt. Doordat het retourwater niet meer koud terugkomt, is er geen kouval van zo'n 40 graden meer. Die kleine temperatuurverschillen in het ketelwater geven een besparing. Maar het belangrijkste van het programma vind ik dat die 150 m³/uur gas maximaal wordt benut."

Het computerprogramma heeft volgens hem alleen voordelen. "Zonder dit programma moeten we ook zien te besparen. Nu is alles goed en automatisch geregeld. Het mooiste aan het programma is dat als je 150 m³/uur invult het verbruik er niet overheen gaat."

Samenvatting

Priva biedt telers met hetelucht (als bijverwarming) de mogelijkheid om zodanig te sturen dat met een lager gascontractmaximum gewerkt kan worden. Door hetelucht-kachels te rouleren per afdeling of groep is dit een middel om zuinig om te gaan met gas. Dit geeft een optimaal gebruik van de beschikbare hoeveelheid gas en weinig kans op boetes.

Inburgeren

Rita Verdonk sloeg keihard terug. Kon ze vorige maand wat mij betreft nog de pot op, nu buig ik deemoedig het hoofd. Laatste column; ik moet er even tussenuit.

Als u dit leest zit ik in het vliegtuig naar Ethiopië. Ze wist dat ik de school na zeven jaar had verlaten en lanceerde prompt haar inburgeringsplan. Dat inburgeren verdom ik. Ik heb het nagetrokken op de site van de CIA*. Ethiopië doet niet aan inburgering en is heel tevreden met mijn zeven schooljaren.

Ik heb al wat personeel besteld. Dat is hier goed te doen, 60 Birr, Euro'tje of 5. Nee, niet per uur, per week. De bevolking heeft agrarische ervaring en de grond kost 500 piek per ha. De eerste vijf jaar alles vrij van belasting.

Perfect klimaat voor rozen en uitstekende wegen om ze naar het vliegveld te rijden. De beste koffie ter wereld (Arabia) wordt hier geteeld en geschonken door vriendelijke mensen. De kassen kosten me een tientje de meter, maar daarop geeft uw overheid mij dan nog wel 60% subsidie als oprotpremie. Dat sommetje had ik snel rond.

Zag net op de valreep dat u als Nederlandse werkgever komend jaar 10% meer WAO premie gaat betalen. Jatwerk van de club van Rita, want de instroom is sterk gedaald. De werkgever betaalt de eerste twee jaar en toch schiet de premie weer omhoog.

Ze zijn ook zo stom daar in Den Haag. Zo blij dat die idioot, met mes op damesfiets, ze in één klap het excuus verschafte zich massaal op de onzichtbare vijand te storten. "Het werkte bij de grote Bush dus waarom hier niet?" Dacht Balkie.

Veerman bedacht in 2003 in totaal 135 nieuwe regels en is zelf zeer tevreden met het beperken van de administratieve rompslomp.

Nou, ik was dat niet.

Mijn nieuwe vaderland is heel wat praktischer. Problemen worden in twee dagen opgelost en wonderen duren één dag langer, dat is toch anders. "Wij hebben heel veel handen en die moeten werken" is het credo.

Klinkt mij allemaal als muziek in de oren. Het gaat u goed. ma`sriya

Hans@JdeVries.nl

*<http://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/et.html> (*de ideale informatiebron voor wat je ook maar van een land wilt weten)